

OPT ANI DE LA TRECEREA LA CELE VEȘNICE A PATRIARHULUI TEOCTIST ARĂPAȘU (1915 – 2007)

Dr. Stelian Gomboș

Dacă ar fi totuși, să mă bucur de ceva anume în aceste zile, vremuri și momente de reculegere și reflecție, este faptul că iată, de două milenii încoace, adică de la întemeierea credinței creștine, suntem capabili să ne cinstim și să ne omagiem eroii istoriei sau martirii credinței precum și personalitățile marcante, universale și naționale, care au amprentat istoria, veacurile și locurile cu activitatea, cu viața și cu învățăturile ori scrierile lor mult folositoare!...

Acum, în aceste vremuri, în urmă cu opt ani, am fost părtașii trecerii la cele veșnice a *P.F. Părinte Teoctist – Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române* - mare cunoscător și mărturisitor al istoriei bimilenare românești, totodată apologet al dreptei credințe creștine, care și-a purtat cu toată demnitatea și încrederea în Dumnezeu crucea vieții și a slujirii Bisericii lui Iisus Hristos, vreme de foarte mulți ani!...

De aceea, pentru noi, începând cu anul 2007, ziua de de 30 Iulie, va come-mora totdeauna, acest eveniment închinat despărțirii doar vremelnice și numai pământești de cel de-al cincilea Întâistătător al Bisericii noastre strămoșești – naționale, Părintele duhovnicesc al Țării Românești a sfârșitului de veac XX și începutului celui de-al XXI – lea, ierarhul, slujitorul și monahul Teoctist, originar din Moldova lui Ștefan cel Mare și Sfânt și din patria luceafărului Mihai Eminescu!...

Drept urmare, în iureșul acestor zile, la împlinirea a opt ani de la moartea și înmormântarea sa, mi-am adus aminte de viața, opera și activitatea covârșitoare și debordantă a Preafericitului Părinte Patriarh Teoctist, a cărui plecare dintre noi, neașteptată și mai ales nedorită, o regretăm foarte mult cu toții!...

De ce acest lucru, pentru că odată cu plecarea sa dintre noi am senzația că se încheie o epocă, o generație și o pleiadă formidabilă de slujitori ai altarului străbun; și îndeosebi fiindcă îi regretăm calitățile sale, personalitatea lui remarcabilă și admirabilă, abilitățile sale foarte competente în disciplina teologică și în spiritualitatea tradițională și autentic – mărturisitoare a Părinților Bisericii,

pe care ni le-a cultivat nouă în orice loc și în orice timp, cu atâta dăruire, dragoste și abnegație!...

El este și va rămâne în continuare, în conștiința discipolilor, profilul teologului, a cărturarului și a omului de cultură cu deschidere spre universal, spre consistență și acrivie științifică, transmisă nouă cu foarte multă rigoare, acuitate și exactitate!...

Cu vaste și avizate cunoștințe în cele mai diverse discipline culturale, istorice și teologice, Părintele Patriarh inspira tuturor foarte multă seriozitate, sinceritate, mult discernământ și foarte multă blândețe, noblețe și cuminenie spirituală, transpunându-ne întotdeauna, într-o stare de confort sufletesc și de bucurie duhovnicească!...

Tocmai din această cauză era foarte apreciat, foarte admirat de foarte multă lume, bucurându-se de o popularitate ieșită din comun, drept pentru care mai era probabil, și invidiat!...

El, Arhipăstorul cu chipul veșnic luminos, a fost întotdeauna, consecvent probității sale intelectuale, morale și sufletești!...

Pentru acest fapt a fost foarte solicitat, fiind implicat în foarte multe acțiuni și activități, în diferite comisii bisericești, teologice, culturale și academice, din cadrul diferitelor instituții și universități românești ori străine, și aceasta pentru că metodele și normele sale de lucru, de evaluare și cercetare erau cu adevărat științifice, actuale și foarte eficiente!... Mai remarcăm faptul că a fost mult iubit de toată lumea, de toate vârstele și categoriile sociale, intelectuale ori culturale: tineri, elevi-seminariști, studenți-teologi, preoți, călugări și credincioși, ajutându-i pe foarte mulți dintre ei prin recomandările și sfaturile pe care le-a dat fiecăruia în parte, ori de câte ori a fost solicitat!...

Colaborator apropiat și sfetnic luminat al multor profesori și ierarhi – fiindcă cei mai mulți dintre ei îi datorează ascendența și evoluția, atât spirituală cât și socială ori profesională; îndrumător a multor studenți și doctoranzi, păstor duhovnicesc a atâtor generații de preoți și călugări, membru a foarte multe organisme de specialitate din țară și de peste hotare, am observat cum, la înmormântarea sa l-au plâns și l-au regretat cu toții, fiind conștienți de marea pierdere ce li s-a pricinuit!...

Cu alte cuvinte, noi creștinii ortodocși români și nu numai, am petrecut Vineri – 03 August anul 2007, în Catedrala Patriarhală din București – acolo (de) unde și-a desfășurat activitatea pastoral – misionară și culturală, și unde vor aștepta osemintele sale pământești până la obșteasca înviere - alături de alți trei mari înaintași, Patriarhi ai României - pe unul dintre cei mai mari cărturari, teologi, ierarhi și ctitori de cuget, spiritualitate și simțire românească al veacului nostru, cu o largă deschidere și recunoaștere internațională!...

Spicuind doar fragmente și frânturi din impresiile și sentimentele de fiască recunoștință și prețuire, ce-mi copleșesc mintea și inima în aceste momente,

m-am dus cu gândul la slujba înmormântării acestui mare ierarh, teolog și cărturar al Bisericii noastre Românești, promotor și apărător al valorilor culturii și spiritualității noastre, totodată și a ecumenismului celui adevărat, promovat atât în țară cât și dincolo de granițele ei... și mă uitam cum au participat toți membrii Sfântului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, întâistătătorii și reprezentanții celorlalte biserici ortodoxe surori, în frunte cu Sanctitatea Sa Bartolomeu I – Patriarhul Ecumenic al Constantinopolului, care a fost în ultimii ani de foarte multe ori în România și care l-a iubit și prețuit pe Părintele Patriarh Teoctist într-un mod cu totul special; conducătorii și reprezentanții celorlalte culte și confesiuni din România precum și din străinătate, în frunte cu delegația special sosită de la Vatican; apoi conducătorii politici și militari ai țării, în frunte cu președintele și cu primul-ministru – care a decretat ziua prohodirii sale drept zi de doliu național, după cum de altfel a (și) meritat!...

Așadar, toți aceștia au venit să-l prohodească, alături de marea mulțime de credincioși veniți din toată țara cu trenul ori cu mașinile sau cu autocarele, de asemenea foarte mulți oameni de știință și de cultură, studenți, cunoscuți ori apropiați și foarte mulți alții, încât a fost un ocean de oameni, o mulțime imensă, de-a dreptul covârșitoare și impresionantă...

Toți aceștia au dorit să fie martori și părtași la acest eveniment și moment istoric unic în felul său, înălțător și crucial în viața Bisericii noastre!...

Drept urmare, în acele zile, am constatat cu bucurie și cu mult optimism că poporul nostru dreptcredincios, dimpreună cu slujitorii sfințelor altare din toată țara și din străinătate, în dangățul clopotelor și în rostirea pioasă a sfințelor slujbe de pomenire, au știut în urmă cu trei ani, să-și conducă și să-și cinstească Păstorul lor spiritual, care le-a purtat grija celor sufletești, în toate ținuturile țării (și în diaspora românească) – în diferitele ascultări și trepte ierarhice pe care le-a parcurs în atâția zeci de ani, iar în cea de Patriarh timp de peste douăzeci de ani, în vremuri și în condiții nu întotdeauna ușoare, ba dimpotrivă, foarte vitrege, care l-au marcat și pe care le-a evocat și regretat cu toată sinceritatea și convingerea!...

Am mai observat faptul, pe parcursul acelor zile, că acest eveniment a fost foarte mediatizat și a meritat acest lucru cu prisosință, căci a trecut la cele veșnice Blândul Păstor Duhovnicesc al bisericii noastre străbune și a poporului nostru românesc, majoritar ortodox!...

Am văzut, în tot acel răstimp, foarte multă lume, și clericală și laică, plângându-l pe părintele lor, simțindu-se de acum încolo părăsiți și văduviți, dar convinși că Arhiepiscopul Teoctist a plecat să se întâlnească cu Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos – Arhiepiscopul Cel Veșnic – pe Care l-a slujit cu atâta dragoste și devotament întreaga sa viață!...

Mai spun încă odată, că am fost foarte impresionat de liniștea și starea de reculegere în care s-a desfășurat întreaga slujbă și îndeosebi, momentul

procesionii și al punerii sale în mormântul anume pregătit, unde va fi de acum încolo alături de predecesorii săi: Miron, Nicodim și Iustin – Vrednicii Patriarhi pe Scaunul istoric și duhovnicesc al Țării noastre Românești!...

Am mai remarcat că lumea conștientizează adevărul și realitatea că nu va putea fi elaborată istoria contemporană a Bisericii Ortodoxe Române și a țării noastre, fără cel de-al cincilea Patriarh al României; din motivul că scriitorul, cărturarul, monahul, teologul și arhiepiscopul Teoctist este o adevărată piatră de hotar pentru cultura și spiritualitatea bisericii și a poporului nostru!...

În încheiere vin să întreb, cu multă nădejde și încredere în Providența Divină, ce va urma după toate acestea, care va fi mersul și evoluția Bisericii în viitor, deoarece iată, ea se confruntă cu o mulțime de probleme și de crize, tot mai acute pe zi ce trece, multe dintre ele generate din interiorul și în interiorul acesteia!...

Luciditatea, spiritul său de echipă, respectul față de colaboratori, dreapta lui socoteală precum și diplomația sa ar fi fost de mare folos în continuare, dar am convingerea că felul său de a fi și mai ales, de a vedea și de a trata lucrurile va fi moștenit de către mulți dintre ucenicii și colaboratorii săi, în frunte cu succesorul său, avându-l astfel între noi și mai cu seamă întru noi, fapt pentru care mă rog ca Dumnezeu să-i răsplătească toată osteneala și dăruirea de care a fost în stare, fiind convins că nu va fi repede uitat, deși de multe ori suferim de această maladie – a amneziei și a nerecunoștinței, fiindcă aportul său a fost cu adevărat grăitor și elocvent, marcant și determinant, din care motiv sunt ferm convins că se va face foarte des trimitere și referire la el, așa încât, după cum am pomenit și mai sus, Patriarhul Teoctist al Bisericii noastre strămoșești - naționale și al neamului nostru românesc, este ca un far ce luminează și va lumina foarte mult timp (și) de acum încolo, deși probabil sunt și dintr-aceia care ar dori să se stingă ori să fie stins!...

Prin urmare, nădăjduiesc că vom ști pe mai departe, să ne cinstim înaintașii așa cum se cuvine, cu toate că în aceste vremuri, prețuim mai mult pe alții de oriunde și de aiurea, căci ni se par a fi mai exotici, mai spectaculoși, mai senzaționali!... Și totuși, suntem încredințați de faptul că ce este nobil rămâne iar ce este ieftin, apune; căci „noi locului ne ținem, cum am fost așa rămânem”!...